

Medialijst Reizende Collectie: Archeologie, een verleden om vast te pakken

ARCHEOLOGIE ALGEMEEN

Boeken

Lammers-Keijsers, Y.M.J.

[Een verleden om vast te pakken](#)

Geïllustreerd cursusboek bij 'Een verleden om vast te pakken', een cursus in het kader van het project Archeologie in de bibliotheek. Het boek biedt een beknopte inleiding in de archeologie, archeologische vondsten en – perioden en over determinatie van aardewerk. De cursus is een gezamenlijk initiatief van de Provincie Zuid-Holland en ProBiblio.

[Van bodemvondst tot database: handboek voor de amateurarcheoloog](#)

Ook amateurarcheologen kunnen een belangrijke rol spelen bij opgravingen. Zij beschikken vaak over waardevolle historische en archeologische kennis van de streek. Door de huidige wet- en regelgeving is het niet meer toegestaan om zelfstandig opgravingen uitvoeren. In dit boek worden de mogelijkheden beschreven die er nog wel voor amateurarcheologen zijn.

Weel, Marleen

[Goed gevonden: het portret van Martien Weel \(1935-2011\): een historie van archeologen en 'amateurs'](#)

Geschiedenis van de 'amateurarcheologie' in Nederland met speciale aandacht voor het werk en de collectie van amateurarcheoloog Martien Weel. Het rijk geïllustreerde boek is geschreven door zijn dochter. Een kritische noot met betrekking tot het verschijnsel 'hobbyarcheologie' ontbreekt wellicht daardoor.

Jeugdboeken

Barnes, Trevor

[Archeologie](#)

In kort bestek wordt uitgelegd wat archeologie is en worden bekende archeologische vondsten uit de hele wereld beschreven. Aantrekkelijk vormgegeven boek met veel illustraties. Uit de serie Gottmer Geleerd.

Vanaf 12 jaar.

Malam, John

[Het geheim van de gladiator](#)

Aan de hand van dagboeknotities en veel illustraties in kleur wordt een scholier gevolgd die op expeditie gaat met archeologen die onderzoek doen naar een Romeinse gladiator. Zo ontstaat een goed beeld van het oude Rome en van het werk van archeologen.

Vanaf 11 jaar.

McIntosh, Jane

[Archeologie](#)

In dit boek met veel kleurenillustraties en foto's wordt in korte hoofdstukken uitleg gegeven over allerlei praktische zaken die bij archeologie van belang zijn. Uit de serie Ooggetuigen.

Vanaf 12 jaar.

Reek, Wouter van

[Keepvogel: het diepste gat](#)

Prentenboek over Keepvogel en zijn hondje Tungsten die op zoek gaan naar bijzondere dingen in de grond. Gebaseerd op de gelijknamige tekenfilmserie, gemaakt voor Villa Achterwerk, VPRO.

Vanaf 4 jaar.

Slegers, Liesbet

[De Archeoloog](#)

Informatief prentenboek voor kleuters over de werkzaamheden van een archeoloog.

Vanaf 4 jaar.

Medialijst Reizende Collectie: Archeologie, een verleden om vast te pakken

Willemsen, Annemarieke

[Mo & Spits naar de Middeleeuwen](#)

Mo de mol en Spits de muis zoeken een rustig plekje onder de grond om te slapen, maar ze komen daar van alles tegen. Prentenboekje over archeologie, uitgegeven in samenwerking met het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden.

Vanaf 4 jaar.

Websites

[AWN-Vereniging van vrijwilligers in de archeologie](#)

Website van de vereniging die zich bezighoudt met amateur-archeologie. Er is uitgebreide informatie te vinden over de ontstaansgeschiedenis, de activiteiten, huidige organisatie in afdelingen en hoe men bijvoorbeeld deel kan nemen aan onderzoek.

[Wikikids: Archeologisch onderzoek](#)

Informatie uit de Wikipedia voor kinderen waarin duidelijk wordt uitgelegd wat archeologie inhoudt.

Filmpjes

[Het Klokhuis: dateren](#)

Fragment uit Het Klokhuis waarin wordt getoond hoe men in het laboratorium bepaalt hoe oud een opgegraven object is (dateren).

ARCHEOLOGIE IN ZUID-HOLLAND

Boeken

Carmiggelt, Arnold

[Ontdekt!: vijftig jaar archeologie in Rotterdam en omgeving](#)

Na een inleiding over de archeologische geschiedenis van Rotterdam en de regio wordt aan de hand van vijftig 'vensters op het verleden' aandacht besteed aan bijzondere vindplaatsen en vondsten. Het van veel foto's en illustraties voorziene boek is uitgegeven ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van Bureau Oudheidkundig Onderzoek van Gemeentewerken Rotterdam (BOOR).

[Gevonden!: 50 voorwerpen uit Dordtse bodem](#)

Mooi geïllustreerd boek waarin bij foto's van de in Dordrecht opgegraven voorwerpen een korte uitleg wordt gegeven. Waar diende het voor? Hoe werd het gebruikt? Van baardmankruik tot bikkels en van kwispedor tot kruisboogpijl. Niet alleen boeiend voor inwoners van Dordrecht, maar voor alle historisch geïnteresseerden.

Ginkel, E.J. van

[Archeologie achter de duinen: het rijke verleden van Den Haag](#)

Met veel foto's en kaartjes geïllustreerd overzicht van de resultaten van archeologisch onderzoek in de Haagse regio. Aan de hand van opgravingen en vondsten worden de verschillende perioden van bewoning vanaf de steentijd tot en met de achttiende eeuw beschreven.

Ginkel, E.J. van

[Het Graf van de straatjongen: een Gouds verhaal](#)

Bij opgravingen in de Goudse Sint-Janskerk werd in 2014 het skelet van een jongeman aangetroffen die daar in de achttiende eeuw begraven was. Hij stond niet geregistreerd in de grafboeken. Wie was hij en hoe kwam hij daar terecht? Het fictieve verhaal van zijn leven, gecombineerd met dat van drie meer bekende Gouwenaren, wordt in dit boek beschreven. Het boek is rijk geïllustreerd.

Ginkel, E.J. van

[Schatten van het mammoetstrand: alles wat je altijd over de vondsten op Maasvlakte 2 wilde weten: van mammoetdij tot mensenschedel, van hyenakeutel tot woelmuiskies](#)

Medialijst Reizende Collectie: Archeologie, een verleden om vast te pakken

Bij de aanleg van de tweede Maasvlakte bij Rotterdam werd een onder de zeespiegel gelegen rivierduin gedeeltelijk afgegraven. Geologen, paleontologen en archeologen vonden fossiele botten van onder andere mammoeten, neushoorns en grottenleeuwen. Daarnaast werden sporen aangetroffen van een jachtkamp uit de middensteentijd. Dit boek vertelt het verhaal van de opgravingen en de voormalige bewoners van dit gebied.

Hingh, Anne de

[De Archeologie van Den Haag](#)

Een archeologisch overzicht van de Haagse regio, waarin verschillende perioden, van de prehistorie tot in de zeventiende eeuw, aan de hand van opgravingen en vondsten behandeld worden.

Koot, Hans

[Graven in Rijswijk: de Steentijdmensen van Ypenburg](#)

Op Ypenburg werd in 1998 een bijzondere archeologische vondst gedaan: een grafveld van ongeveer 5500 jaar oud. Dit boek toont in woord en beeld wat er werd gevonden, wat dat zegt over de mensen die daar destijds leefden en hoe de opgravingen in zijn werk gingen.

Lammers-Keijsers, Y.M.J.

[Ontdekt in Leiden: archeologische en bouwhistorische topvondsten](#)

Mooi geïllustreerd boekje over voorwerpen die gevonden zijn in de Leidse bodem. Aan sommige van deze voorwerpen is te zien dat ze kostbaar zijn; andere lijken weinig opzienbarend. Door het verhaal dat bij deze voorwerpen verteld wordt, blijken ook deze echter heel bijzonder. Topvondsten dus!

Lit, Robert van

[Rijk aan bodemvondsten: de archeologie van Wassenaar](#)

Dat Wassenaar zeer rijk is aan bodemvondsten lijkt een goed bewaard geheim. Toch hebben beroepsarcheologen en vrijwilligers er vele belangrijke vondsten gedaan. In dit boek is de informatie over de ruim zestig opgravingen gebundeld. Met vele foto's en illustraties.

Verhart, Leo

[De Geur van veen: Vlaardingen en de ontdekking van de Vlaardingencultuur](#)

In de Vlaardingse wijk Westwijk werden vijftig jaar geleden bij archeologische opgravingen resten van een onbekende cultuur uit de steentijd gevonden. Dit boek vertelt de verhalen van de ontdekkers die bij de vondst betrokken waren, laat zien wat we nu van de Vlaardingen-cultuur weten en geeft ook een beeld van Vlaardingen in de jaren zestig van de vorige eeuw.

Verhart, Leo

[De Reconstructie van Trijntje: oog in oog met de oudste vrouw van Nederland](#)

In de Alblasserwaard werd bij de aanleg van de Betuwelijn een graf gevonden van 7500 jaar oud. Het bevatte het lichaam van een ongeveer 50-jarige vrouw. Hoe heeft zij eruit gezien, hoe leefde ze, wat heeft ze meegemaakt? Dit boek is het verslag van een poging om het uiterlijk en de leefwereld Trijntje, zoals ze genoemd werd, te reconstrueren.

Jeugdboeken

Bolt, Jacqui

[Ockenburgh-Den Haag: Romeins fort bij de kust](#)

In Ockenburgh bevond zich een Romeinse nederzetting met een klein fort. Dit van veel illustraties voorziene boekje vertelt hoe archeologen het fort konden reconstrueren, waarom de Romeinen het hier bouwden en wat er nog meer in de Haagse duinen verscholen ligt. In kadertjes in de vorm van een opengeslagen boek staat een spannend avontuur van twee Cananefaotse jongens uit die tijd. Vanaf 12 jaar.

Bolt, Jacqui

[Ypenburg in de steentijd: een historische kinderroman](#)

Voor de bouw van de Haagse wijk Ypenburg groeven archeologen een dorpje en een grafveld op. De skeletten en gevonden voorwerpen leverden veel informatie op over hoe de steentijdmensen leefden. Dit historische kinderboek vertelt het verhaal van Freya en haar familie. Het boek is aantrekkelijk geïllustreerd met animatiefoto's. In kleine kaders worden bodemvondsten gepresenteerd. Vanaf 10 jaar.

Medialijst Reizende Collectie: Archeologie, een verleden om vast te pakken

Dütting, Monica

[Neeltje Willemsdochter: het leven rondom de Bierstraat in 17e-eeuws Den Haag: een historische kinderroman](#)

Op archeologische opgravingen gebaseerd verhaal over het leven van een 12-jarig meisje dat rond 1635 in Den Haag woonde. In kaders wordt korte informatie gegeven over elementen uit het verhaal. Het boek is rijk geïllustreerd.
Vanaf 10 jaar.

Grootveld, Ellis

[Ga je mee naar toen?: tijdreis door Leiden](#)

Zes kinderen nemen je mee op tijdreis door Leiden. Ze vertellen over hun leven in de prehistorie, Romeinse tijd, Middeleeuwen en de nieuwe tijd tot nu: hoe zag de stad eruit, wat voor werk deden de mensen, hoe gingen ze gekleed, wat aten ze, welke spelletjes deden ze...? Voor een groot deel zijn we dat te weten gekomen door archeologische vondsten, die uitgebreid in beeld worden gebracht. Bij elke tijdsperiode staan doe-activiteiten voor kinderen, zoals recepten of knutselopdrachten. Het boek is rijkelijk voorzien van kleurenfoto's en andere illustraties.
Vanaf 10 jaar.

Hazenberg, Tom

[Varen op de Romeinse Rijn: de schepen van Zwammerdam en de limes](#)

In de eerste helft van de jaren zeventig van de vorige eeuw ontdekten archeologen in Zwammerdam zes Romeinse schepen. Dit rijk geïllustreerde boekje biedt informatie over deze schepen en andere belangrijke scheepsopgravingen langs de limes.
Vanaf 13 jaar.

Post, Hans

[Groot graafboek](#)

Mees en Fiep gaan graven op de bouwplaats in Rotterdam waar de Markthal moet komen. In hun dromen graven ze steeds dieper tot in China aan toe. Tijdens hun ondergrondse reis vinden ze allerlei oude voorwerpen. Een spannend boek vol bijzondere archeologische vondsten en grappige weetjes over de aarde en de natuur. Aantrekkelijk vormgegeven met collageachtige illustraties. Uitgave in samenwerking met Bureau Oudheidkundig Onderzoek Rotterdam (BOOR).
Van 8 t/m 11 jaar.

Tijdschriften

[Archeologische kroniek van Zuid-Holland 2015](#)

Rijk geïllustreerd overzicht van archeologische ontdekkingen in de provincie Zuid-Holland in 2015.

[Archeologie magazine: special Archeologie in Zuid-Holland, 05-2014](#)

Nummer van het tijdschrift Archeologie Magazine, met daarin een special gewijd aan opgravingen, bijzondere vondsten en onderzoek in Zuid-Holland.

Websites

[Archeologie Delft](#)

Archeologie Delft houdt zich bezig met het archeologisch beleid van de gemeente Delft en omliggende plaatsen. Op de website kunt u lezen over de regelgeving binnen de stad, bodemvondsten en opgravingen en er is informatie te vinden voor het onderwijs. Ook wordt er een blog bijgehouden.

[Archeologische kroniek van Zuid-Holland](#)

Digitale toegang tot de jaarlijkse uitgaven vanaf 1974.

[Archeologische kroniek van Zuid-Holland 2019](#)

Digitale toegang tot de uitgave van 2019.

[Archeologie online](#)

Website met archeologisch nieuws, blogs en achtergrondinformatie. Van de makers van Archeologie Magazine.

Medialijst Reizende Collectie: Archeologie, een verleden om vast te pakken

[Archeologiehuis Zuid-Holland](#)

Website van het archeologiehuis in Alphen aan den Rijn gewijd aan de rijke historie van Zuid-Holland en in het bijzonder aan de Romeinse overblijfselen in Alphen aan den Rijn. U vindt hier o.a. bezoekersinformatie, agenda en hoogtepunten uit de collectie. Sommige tentoonstellingen zijn hier digitaal te bekijken.

[Archeon: Zwammerdamschepen: het project](#)

Project rondom de restauratie en presentatie van de Zwammerdamschepen in het Archeon

[Beleef de archeologie van Zuid-Holland](#)

Een overzicht van de topvondsten, opgegraven in de provincie, de archeologische musea en parken en een kalender met evenementen, tentoonstellingen en lezingen over archeologie in Zuid-Holland. Ook is er een overzicht van vrijwilligersverenigingen, opgravinglocaties en de regels voor het zelf opgraven.

[Bodem onder Garenmarkt Leiden blijkt goudmijn voor archeologen](#)

Kort filmpje van Omroep West over opgravingen voorafgaand aan de bouw van een ondergrondse parkeergarage in het centrum van Leiden.

[Canon van Zuid-Holland](#)

Tijdlijn van de belangrijkste momenten en feiten uit de Zuid-Hollandse geschiedenis. U kunt klikken op de afbeeldingen en krijgt een korte beschrijving, soms met een filmpje. Kijk ook bij Archeologie in Zuid-Holland. Canon van Zuid-Holland maakt deel uit van [Entoen.nu](#), de canon van Nederland.

[Erfgoedhuis Zuid-Holland Archeologie](#)

Informatie over de taken van het Erfgoedhuis Zuid-Holland op het gebied van archeologie. Men verzorgt onder andere deskundigheidsbevordering en beleidsondersteuning voor gemeenten, grondeigenaren en initiatiefnemers van bodemingrepen.

[Geschiedenis van Zuid-Holland: Archeologische kroniek](#)

Overzicht van jaarlijkse archeologische vondsten per Zuid-Hollandse gemeente in een digitaal magazine. Ook oudere jaargangen van de kroniek zijn in te zien. U kunt ook zoeken op plaatsnaam.

[Provinciaal Archeologisch Depot Zuid-Holland](#)

Binnen de website van dit depot voor bodemvondsten kan gezocht worden naar bijzondere archeologische vondsten uit Zuid-Holland. U kunt zoeken op voorwerp, vindplaats en periode. De foto's kunnen sterk vergroot worden door erop te klikken.

[Schepen van Zwammerdam](#)

Beknpte informatie uit Wikipedia over de archeologische vondsten van Romeinse vaartuigen in Zwammerdam.

[Wereldberoemde Zwammerdam-schepen plank voor plank in ere hersteld](#)

Artikel waarin wordt verteld over het weer in elkaar zetten van een zestal kleine en grotere Romeinse schepen die gevonden zijn in Zwammerdam.

[De Zwammerdamschepen](#)

Uitleg over de romeinse schepen die bij Zwammerdam zijn gevonden. Aan bod komen de bouw, het materiaal en hoe de schepen gebruikt werden. Ook wordt er aandacht besteed aan de restauratie van een van de schepen.

Filmpjes

[Achter de scherven \(Omroep West\)](#)

In het programma Achter de Scherven duikt presentator Fred Zuiderwijk in de wereld van de archeologie van de gemeente Den Haag. Deze aflevering gaat over de ontdekking van een klein Romeins fort in Ockenburg.

Medialijst Reizende Collectie: Archeologie, een verleden om vast te pakken

[Achter de scherven \(Omroep West\)](#)

In deze aflevering van Achter de Scherven is presentator Fred Zuiderwijk bij een proefboring op een voormalige begraafplaats aan de Bakkerstraat in het centrum en hij bezoekt het Museon waar Haagse archeologische schatten te bewonderen zijn.

[Achter de scherven van Archeologie \(Omroep West\)](#)

Presentator Chris Zegers laat in het programma Achter de scherven van Archeologie zien hoe de afdeling archeologie van de gemeente Den Haag 6000 jaar stadsgeschiedenis onderzoekt, bewaart en zichtbaar maakt.

[Archeovlog: De bedrijfsarcheoloog in het veld](#)

De bedrijfsarcheoloog vertelt over opgravingen op vliegveld Valkenburg.

[Archeovlog: Bouwen zoals vroeger](#)

Met authentiek gereedschap worden experimenten uitgevoerd om te zien hoe bijvoorbeeld huizen en kano's werden gebouwd.

[Archeovlog: Depot Vlaardingen](#)

De depotbeheerder vertelt over haar werkzaamheden en over de mooiste vondst uit het depot.

[Archeovlog: Dierlijke botten en hun verhaal](#)

Wat gebeurt er met opgegraven dierenskeletten en wat kunnen ze ons vertellen over de tijd waarin ze leefden?

[Archeovlog: Op pad met de metaaldetector](#)

Met de metaaldetector werd bij Dirksland een aardewerken pot met zilveren munten gevonden

[Archeovlog: Prehistorische vondsten op de Zandmotor](#)

Kort filmpje van het Erfgoedhuis Zuid-Holland. In het zand van de Zandmotor, afkomstig van 'verdrongen land', zijn veel prehistorische resten van mensen en dieren te vinden.

[Archeovlog: Stadsarcheologie](#)

De archeoloog van Den Haag vertelt over zijn werkzaamheden.

[Archeovlog: Verkenning in de oude duinen](#)

Een vrijwilliger speurt naar archeologisch materiaal in waterwingebied Solleveld van Dunea in Den Haag.

[Archeovlog: Vondsten in het museum](#)

De conservator van het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden vertelt over haar werk.

[Archeovlog: Het werk van vrijwilligers](#)

Een amateurarcheoloog, betrokken bij de archeologische werkgroep Leidschendam-Voorburg, vertelt waarom dat zo leuk is.

[Een bijzondere schaal. Topvondst uit de bodem bij Katwijk](#)

Filmpje van het Erfgoedhuis Zuid-Holland over de vondst van een laat-Romeinse vogelschaal.

[RijnlandRoute: Romeinse vondsten in Leiden](#)

Kort filmpje van de provincie Zuid-Holland over de archeologische opgravingen in de Oostvlietpolder bij Leiden. Sporen wijzen op een nederzetting uit de Romeinse tijd. Er is onder andere veel Romeins aardewerk opgegraven, waaronder een aantal bijna complete potten.

[Wat nou Zuid-Holland? Afl. 2 Archeologie \(RTV Rijnmond\)](#)

Aan de hand van gesprekken en beelden bij een woningbouwproject in Zuidland wordt duidelijk gemaakt hoe er met archeologische vondsten wordt omgegaan bij de bouw van woningen. Met een bezoek aan de bouwplaats een archeologisch bureau in Leiden.

Apps

Archeologica ([IOS](#) en [Android](#))

Medialijst Reizende Collectie: Archeologie, een verleden om vast te pakken

Educatieve game, ontwikkeld in opdracht van de Provincie Zuid-Holland, om archeologie toegankelijk te maken voor een breder publiek en om bestaande archeologische datasets uit te breiden en te verrijken. Gratis beschikbaar in de App store en bij Google play.

ARCHEOLOGIE IN NEDERLAND

Boeken

Bartels, Michiel

[Steden in scherven: vondsten uit beerputten in Deventer, Dordrecht, Nijmegen en Tiel \(1250-1900\) = Cities in sherds: finds from cesspits in Deventer, Dordrecht, Nijmegen and Tiel \(1250-1900\)](#)

Standaardwerk in twee banden naar aanleiding van het Nederlands onderzoek naar afval in beerputten. Afgedankte voorwerpen van keramiek en glas vormen een bron van informatie over de materiële cultuur uit de periode 1250 – 1900. Van elke beerput is een boedelinventaris opgemaakt. Band 2 is de catalogus waarin alle gevonden objecten beschreven staan.

Dekkers, Claudia

[Het land van Hilde: archeologie in het Noord-Hollandse kustgebied](#)

Het verhaal van de 'Hollandse Friezen', de bewoners van het Noord-Hollandse kustgebied vanaf het moment dat zij zich daar vestigden tot de komst van de christelijke missionarissen rond 750, grotendeels gebaseerd op archeologisch onderzoek. De schedel van een in die buurt gevonden skelet leidde tot de gezichtsreconstructie van Hilde, één van de bewoners van toen.

In dit mooi geïllustreerde boek wordt aandacht besteed aan het dagelijks leven, gebruiken, godsdienst, taal, handel en strijdgewoonten.

[Gevonden verhalen: archeologische speurtochten in Zwolle: het verhaal achter de vondst](#)

De archeologische dienst in Zwolle heeft in de loop der jaren verschillende bijzondere opgravingen gedaan. In dit met veel foto's geïllustreerde boek vindt u een aantal bijzondere vondsten. Bij elk voorwerp wordt het verhaal erachter verteld.

Ginkel, E.J. van

[ANWB Archeologieboek Nederland](#)

In Nederland valt meer te beleven op het gebied van archeologische monumenten dan alleen de hunebedden. In dit boek vindt u een beschrijving in woord en beeld van grafheuvels, terpen, Romeinse villa's, middeleeuwse burchten, wegen en andere sporen van het verleden.

Ginkel, E.J. van

[Onder onze voeten: de archeologie van Nederland](#)

Rijk geïllustreerd overzichtswerk over de archeologie van Nederland. De stand van het onderzoek, nieuwe inzichten en bijzondere ontdekkingen worden beschreven. Het boek behandelt de belangrijkste ontwikkelingen in de geschiedenis, van de prehistorie tot aan de twintigste eeuw, aan de hand van archeologische vondsten.

[Verborgene steden: stadsarcheologie in Nederland](#)

Een uitgebreide bespreking van opgravingen en bodemvondsten in negentien Nederlandse steden, waaronder Delft, Dordrecht, Den Haag en Leiden. Daarnaast bevat dit boek van een groot aantal andere steden nog een kort overzicht.

Willemsen, Annemarieke

[Gouden Middeleeuwen: Nederland in de Merovingische wereld, 400 – 700 na Chr.](#)

In Nederland is veel opgegraven uit de vroege Middeleeuwen. Het was een rustige en welvarende tijd en er waren veel handelscontacten met andere delen van de wereld. In dit boek komen allerlei aspecten van het leven in deze 'Gouden Middeleeuwen' aan bod. Fraai geïllustreerd met veel kleurenfoto's van opgegraven objecten.

Willemsen, Annemarieke

[Vikingen!: overvallen in het stroomgebied van Rijn en Maas, 800 – 1000](#)

De Vikingen hebben in de periode 800 - 1000 flink huisgehouden in het gebied van Maas en Rijn. Dit rijk geïllustreerde overzicht geeft een beeld van het leven van de Vikingen aan de hand van diverse archeologische vondsten van gebruiks- en siervoorwerpen.

Medialijst Reizende Collectie: Archeologie, een verleden om vast te pakken

Jeugdboeken

Ginkel, E.J. van

[De Onderkant van Nederland: het avontuur van de archeologie](#)

Een kijkje achter de schermen van de archeologie in Nederland, waarin allerlei aspecten de revue passeren. De tekeningen, foto's, informatieve en verhalende teksten zijn bedoeld om de belangstelling van jongeren voor archeologie te stimuleren.

Vanaf 14 jaar.

Parlevliet, M.

[Swoertje wroet in vroeger: de grafheuvel](#)

Informatie voor kinderen over grafheuvels in Nederland, gecombineerd met een prentvertelling over wildzwijn Swoertje, die al wroetend in een grafheuvel beland. Een aantrekkelijk vormgegeven boek, gemaakt door een archeologe en een beeldend kunstenaar. Het verhaal van Swoertje kan worden voorgelezen aan kinderen vanaf 4 jaar. De informatie is geschikt voor iets oudere kinderen.

Vanaf 8 jaar.

Schutten, Jan Paul

[Weet jij alles over de oertijd?](#)

Aantrekkelijk vormgegeven boek voor kinderen over de prehistorie. Aan de orde komen begrippen als oer-, steen-, brons- en ijzertijd, het dagelijks leven, opgravingen en de hunebedden. Bij het boek zit een voorlees-cd. De tekst bestaat uit korte zinnen en eenvoudige woorden. Dat maakt het boek ook geschikt voor kinderen met leesproblemen.

Vanaf 9 jaar.

Zijverden, Jan van

[Mysterie in het veen: het meisje van Yde](#)

In 1897 werd in Drenthe het lijk van een meisje opgegraven. Haar lichaam was goed intact gebleven. Zij bleek uit het begin van de jaartelling te stammen. Het verhaal van de vondst, het onderzoek, de reconstructie en wat er met het meisje gebeurd zou kunnen zijn is spannend. Een informatief en aantrekkelijk kinderboek met vele mooie foto's en afbeeldingen.

Vanaf 10 jaar.

Websites

[Archeologie op de kaart](#)

Een archeologische tijdreis door tien historische periodes van de Neanderthalers tot en met de Tweede Wereldoorlog.

[Archeologie uit je achtertuin](#)

Kaart, te sorteren per provincie, met vindplaatsen en beknopte informatie over de vondsten. Gekoppeld aan presentatie Archeologie in je achtertuin in Rijksmuseum van Oudheden in Leiden van 14-6-2016 tot 31 okt. 2017. In deze presentatie worden voorwerpen getoond uit meer dan 120 Nederlandse gemeenten.

[PAN : Portable Antiquities of the Netherlands](#)

Online databank van vondsten – met name metaalvondsten - van amateurarcheologen in Nederland. Zij kunnen hun bodemvondsten hier registreren. Zo komt de informatie over vondsten en vondstlocaties beschikbaar voor wetenschap, erfgoedonderzoek, musea en andere geïnteresseerden.

[Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed: Archeologie](#)

Website van de Rijksdienst van het Cultureel Erfgoed met praktische informatie over de archeologische praktijk in Nederland, bestemd voor iedereen die met archeologie te maken heeft. Met nieuws, informatie over regelgeving, bronnen en kaarten, voorbeelden van archeologisch onderzoek en publicaties.

Medialijst Reizende Collectie: Archeologie, een verleden om vast te pakken

Filmpjes

[Archeologie: vondsten uit de Middeleeuwen](#)

Aflevering van Schooltv waarin verteld wordt dat er ook speelgoed bewaard is gebleven in de grond. Aan de hand van vondsten uit een depot in Amersfoort wordt duidelijk hoe men in de Middeleeuwen leefde.

[De Archeoloog](#)

In deze documentaire wordt helder uitgelegd hoe archeologen onderzoek doen naar sporen van mensen die vroeger leefden. De film is gemaakt in opdracht van de gemeente Dalfsen.

[Archeologie spelen: schatten onder de grond](#)

Kort filmpje uit een aflevering van Schooltv over kinderen die zelf op een akker archeologische vondsten doen in het kader van een archeologie les.

[Hoe kun je aan iets wat opgegraven is zien hoe oud het is?](#)

Aflevering van het informatieve jeugdprogramma Willem Wever waarin wordt uitgelegd hoe men kan zien hoe oud een opgegraven voorwerp is. Daarvoor gaat men op bezoek bij een grote vindplaats in Dalfsen.

[Hoe weten archeologen waar ze moeten graven?](#)

Aflevering van het KRO-NCRV-programma Willem Wever over de werkwijze van archeologen.

[Het Klokhuis zoekt het uit: Scheepsarcheologie](#)

Aflevering van het Klokhuis over opgravingen in de Flevopolder, de vindplaats van honderden scheepswrakken.

[Ogen en oren van de Nederlandse archeologie](#)

Informatief filmpje over de Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland, een vereniging van amateurarcheologen.

Social media

[Archeologie in Nederland](#)

Pinterestbord van Erfgoedstem.nl over archeologie in Nederland met een bonte verzameling feiten en weetjes betreffende dit onderwerp.

MATERIALEN EN VOORWERPEN

Boeken

[Amsterdam ceramics: a city's history and an archaeological ceramics catalogue 1175-2011](#)

Het grootste deel van het boek wordt gevormd door een catalogus in kleur van in Amsterdam gebruikte voorwerpen van keramiek. Het overzicht is ingedeeld naar periode, met een beschrijving van herkomst, vindplaats, afmeting en een tekening van de karakteristieke vorm. In het begin van het boek wordt de geschiedenis van Amsterdam chronologisch beschreven, geïllustreerd met plattegronden en afbeeldingen van gevonden gebruiksvoorwerpen.

Beuker, Jaap

[Vuurstenen werktuigen: technologie op het scherp van de snede](#)

Antwoord op allerlei vragen rondom vuurstenen werktuigen, zoals waar komt de vuursteen vandaan, hoe zijn werktuigen ze te onderscheiden van natuurlijke stukken vuursteen, hoe werden ze

Medialijst Reizende Collectie: Archeologie, een verleden om vast te pakken

vervaardigd, hoe werden ze gebruikt en hoe ontwikkelde hun vorm zich in de loop der tijd? De auteur deed veel onderzoek en experimenteerde zelf met het bewerken van vuursteen.

Dries, F.M.A. van den

[Breekbaar verleden: Romeins glas in de Lage Landen](#)

In de Romeinse tijd kwam de glasproductie tot grote bloei. Dit boek behandelt allerlei aspecten rondom het maken, decoreren en gebruiken van glas in deze periode. Met veel fraaie kleurenfoto's van opgegraven glazen voorwerpen.

Gelder, H. Enno van

[De Nederlandse munten](#)

Standaardwerk over de Nederlandse muntgeschiedenis van het vroegste muntgebruik tot en met het einde van de Nederlandse gulden. Met veel zwart-wit afbeeldingen.

Hiddink, Henk

[Romeins aardewerk van de Zuid-Nederlandse zandgronden](#)

Een met tekeningen geïllustreerd overzicht van Romeins aardewerk. Het kan gebruikt worden als handleiding om de basisbeginselen van aardewerkdeterminatie en – analyse onder de knie te krijgen.

Korf, Dingeman

[Nederlandse majolica](#)

Uitgebreide beschrijving van de geschiedenis, techniek, datering en decoraties van Majolica (beschilderd aardewerk). Met vele illustraties, ook in kleur.

Ruempol, Alma

[Pre-industriële gebruiksvoorwerpen = Pre-industrial utensils 1150-1800](#)

Catalogus van de Afdeling Kunstnijverheid en Vormgeving van het Museum Boymans-Van Beuningen met een overzicht van keuken- en tafelgoed uit de Collectie Van Beuningen-De Vriese, een belangrijke archeologische collectie van in Nederland gebruikte voorwerpen. Van elk object is een foto en korte omschrijving opgenomen.

[Schitterend!: twintig eeuwen glas uit Utrechtse bodem](#)

Een overzicht van bijzondere glasvondsten, van de late ijzertijd tot in de twintigste eeuw, die in Utrecht en omgeving gedaan zijn tijdens archeologisch onderzoek. Met veel grote kleurenfoto's.

Vilsteren, V.T. van

[Het Benen tijdperk: gebruiksvoorwerpen van been, gewei, hoorn en ivoor 10.000 jaar geleden tot heden](#)

Overzicht van allerlei soorten gebruiksvoorwerpen van vishaken tot muziekinstrumenten. Uitgave ter gelegenheid van een tentoonstelling in het Drents Museum in 1987. Geïllustreerd met zwart-wit foto's.

ARCHEOLOGIE ANDERE CULTUREN

Boeken

[100 mooiste archeologische schatten](#)

Beschrijving in woord en beeld van bijzondere bekende en minder bekende opgravingen uit 53 landen over de hele wereld. Van Stonehenge tot Gizeh, van Pompeï tot Palmyra en van Borobudur tot de Chinese muur. Met veel grote kleurenfoto's.

[100 topstukken van het Rijksmuseum van Oudheden = 100 Masterpieces of the National Museum of Antiquities, Leiden](#)

Aan de hand van 100 archeologische topstukken maakt het boek een reis door 200.000 jaar geschiedenis en vele culturen. Van vuistbijl tot mummie, van glas tot goud en van Carthago tot Dordrecht. Geïllustreerd met duidelijke kleurenfoto's van de museumstukken.

Medialijst Reizende Collectie: Archeologie, een verleden om vast te pakken

[Minibijbel archeologie: een bijzondere reis langs de grote vindplaatsen](#)

Met kleurenfoto's geïllustreerd beknopt overzicht van de belangrijkste oude vindplaatsen ter wereld, aangevuld met informatie over belangrijke archeologen.

[Verborgene Afghanistan](#)

Catalogus ter gelegenheid van de tentoonstelling in de Nieuwe Kerk te Amsterdam (2007-2008), waarin belangrijke stukken uit het Nationaal Museum van Kabul getoond worden. De tentoongestelde voorwerpen uit de Afghaanse oudheid zijn gevonden bij vier grote opgravingen en laten zien dat het huidige Afghanistan werd beïnvloed door veel verschillende culturen.

Jeugdboeken

Adams, Simon

[Schatten uit het verleden](#)

In dit boek worden dertien beroemde opgravingen in verschillende werelddelen besproken: de grottschilderingen in Altamira, het graf van Toetanchamon, Troje, het Terracottaleger in China en de Incastad Machu Picchu bijvoorbeeld. Heel aantrekkelijk vormgegeven met veel kleurenfoto's en een levendige lay-out met veel korte weetjes in kleine kaders.

Vanaf 12 jaar.

Websites

[Archeologie online](#)

Website met archeologisch nieuws, blogs en achtergrondinformatie. Van de makers van Archeologie Magazine. U kunt o.a. zoeken op land.

[Rijksmuseum van oudheden](#)

Website van het RMO in Leiden.

Fimpjes

[De Geschiedenis van de archeologie: archeologen geven nooit op](#)

Korte animatiefilm van Schooltv over verschillende archeologen die tot het uiterste zijn gegaan om hun doel te bereiken en bijvoorbeeld piramides te vinden.